

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-77/22-U

Název	Základní škola speciální a Mateřská škola, Chomutov, Palachova 4881, příspěvková organizace
Sídlo	Palachova 4881, 430 03 Chomutov
E-mail	info@specialni-skola.cz
IČ	72744341
Identifikátor	600077217
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Sejnová
Zřizovatel	Statutární město Chomutov
Místo inspekční činnosti	Palachova 4881, Chomutov
Termín inspekční činnosti	19. 1. 2022 – 21. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola speciální a Mateřská škola, Chomutov, Palachova 4881, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Základní škola speciální (dále „ZŠ“) je školou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona. Aktuálně je v pěti třídách vzděláváno 30 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s mentálním postižením, kombinovanými vadami a poruchami autistického spektra. Zájmové vzdělávání je poskytováno ve dvou odděleních školní družiny.

V mateřské škole (dále „MŠ“) se v pěti věkově smíšených třídách vzdělává 80 dětí. Jedna třída je zřízena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ve které je zapsáno 8 dětí převážně se souběžným postižením více vadami. Jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je vzděláváno formou individuální integrace v běžné třídě, 32 dětí plní povinnou předškolní docházku.

Daší informace o škole lze najít na webových stránkách www.specialni-skola.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci ředitelky třetím rokem. Při stanovení koncepčních záměrů vycházela ze znalosti prostředí školy a dlouholetých pedagogických zkušeností. Stěžejním cílem, který se daří naplňovat, je vytváření optimálních podmínek pro rozvoj potenciálu dětí a žáků v nejvyšší možné míře.

Ředitelka školy nastavila efektivní způsob řízení. Vytváří zaměstnancům příznivé pracovní podmínky a účinně je motivuje k plnění edukačních cílů. Transparentní rozdělení kompetencí mezi dvě zástupkyně (pro základní a předškolní vzdělávání) podporuje efektivitu chodu školy. Plánování je systematické, kontrolní a evaluační mechanismy jsou účinné. Pedagogická rada se pravidelně zabývá projednáváním vzdělávacích výsledků dětí a žáků, řeší aktuální problémy. Do monitoringu a vyhodnocování práce školy jsou zapojováni všichni pedagogové, jejich aktivní spolupráce se pozitivně odráží ve vzdělávacím procesu.

Součástí pedagogického vedení školy je cílená podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelé, kteří nespĺňují odbornou kvalifikaci, si požadované vzdělání doplňují. Vedení školy pravidelně poskytuje všem pedagogům objektivní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a metodickou podporu. K analýze vzdělávacího procesu a předávání pedagogických zkušeností přispívají také vzájemné hospitace. Od poslední inspekční činnosti se výrazně zvýšil počet asistentů pedagoga v ZŠ, což vytváří optimální podmínky pro poskytování efektivní individualizované péče všem žákům.

Materiální podmínky mají výbornou úroveň, jsou dále plánovitě zkvalitňovány. Škola je vybavena velkým množstvím speciálních učebních, kompenzačních, rehabilitačních a didaktických pomůcek. Prostorná spojovací chodba s tělovýchovným náradím a náčiním slouží k pohybovým aktivitám a k neformálním setkáváním (např. kulturní představení, oslavy). K rozvoji informační gramotnosti, názornosti, tvořivosti dětí a žáků jsou používány interaktivní digitální pomůcky a výukové materiály. Při vzdělávání je účelně využívána místnost pro smyslovou stimulaci a relaxaci, sauna s bazénem, vana pro hydroterapii, cvičná kuchyňka, pracovní a keramická dílna. Pro imobilní žáky je k dispozici výtahová plošina. Vybavená školní zahrada (učebna pro výuku, hřiště, zážitkový chodníček, kutiště, záhonky aj.), poskytuje výborné podmínky pro různorodé herní, pohybové, environmentální a relaxační aktivity dětí a žáků. Škole se daří získávat sponzorské účelové i finanční dary, aktivně využívá projekty.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Stanovené cíle jsou naplňovány promyšlenou vzdělávací nabídkou, která je vhodně doplněna tradičními akcemi, projektovými dny, výlety, návštěvami knihovny. Využívány jsou také externí příležitosti k učení, které nabízí blízké okolí.

Kvalitu výuky v ZŠ příznivě ovlivňuje odborně erudovaný přístup učitelů, kteří aktivně spolupracují s asistenty pedagoga a společně poskytují žákům účinnou individualizovanou podporu. Rozdělení žáků do tříd je promyšlené, rozsah učiva je účelně diferencován podle individuálních vzdělávacích schopností a možností žáků různých ročníků vzdělávaných v jedné třídě. V průběhu inspekčních hospitací byla výuka založena na názornosti, činnostním, zážitkovém a smyslovém učení, nové poznatky byly vyvozovány postupně na základě známých faktů. Pedagogové promyšleně zařazovali mezipředmětové vazby, využívali praktické znalosti žáků. Pozitivně žáky motivovali a podněcovali k učení, oceňovali jejich dílčí úspěchy a pokroky. Podporovali je v samostatnosti, vedli je k upevnování pracovních, sebeobslužných a společenských návyků. Struktura hodin i zařazení přestávek zohledňovaly momentální zdravotní i psychický stav a individuální vzdělávací potřeby žáků. Ve všech třídách žáci využívali řadu didaktických a kompenzačních pomůcek. V případě potřeby vyučující volili metody strukturovaného učení, pravidelně zařazovali relaxační a uvolňovací cvičení. Poskytovali žákům účinnou zpětnou vazbu ke zvládnutým úkolům, k jejich vzdělávacímu pokroku. V závěru hodiny byl učitel i žáky shrnut průběh výuky, žáci odpovídali na konkrétní otázky, které rozvíjely jejich hodnotící dovednosti, vedly je k upevnění učiva, případně k uvědomění si svých prožitků a pocitů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině podporuje naplňování cílů základního vzdělávání. Vychovatelky spolu s asistenty pedagoga nabízejí účastníkům rozmanité zájmové, rehabilitační a relaxační činnosti. Při pobytu na školní zahradě a vycházkách do okolí účastníci poznávají přírodu, jsou vedeni k péči o okolní prostředí. Jejich pohybové dovednosti jsou rozvíjeny prostřednictvím celoroční hry „Odznak obratnosti“.

Vzdělávání v MŠ probíhalo ve vřelé a tvůrčí atmosféře. Převládalo učení praktickými činnostmi založenými na aktivní spoluúčasti dětí. Spontánní činnosti se vhodně střídaly s pestrou nabídkou didakticky zacílených úkolů. Děti si volily aktivity podle svého zájmu, využívaly volně dostupné didaktické pomůcky a hračky. Uměly rozvíjet své hry, vzájemně si pomáhaly. V komunikačních kruzích měly prostor pro svá vyjádření. Učitelky podporovaly rozvoj zejména komunikativních, grafomotorických, výtvarných dovedností dětí, vytvářely jim příležitosti pro problémové učení. Komplexně rozvíjely pohybové dovednosti dětí. V rámci řízených činností byly zařazovány hry a aktivity rozvíjející jemnou motoriku, myšlení, řeč, smyslové vnímání, pozornost a paměť. Pozitivním hodnocením učitelky oceňovaly snahu i dílčí pokroky dětí, jen ojediněle je vedly k uplatňování hodnotících dovedností. Ve speciální třídě učitelky pružně reagovaly na individuální potřeby dětí. Využívaly aktuální situace, vhodně děti motivovaly, dávaly jim jasné a srozumitelné pokyny, podněcovaly je k různorodým aktivitám (např. manipulování, konstruování). Poskytovaly jim pomoc a podporu dle jejich specifických potřeb. Součástí vzdělávacího procesu je environmentální výchova. Děti jsou vedeny k poznávání a ochraně přírody, škola je dlouhodobě zapojena do projektu Recyklohraní. Přírodovědná gramotnost je podporována přímým pozorováním a praktickými činnostmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové v ZŠ sledují a vyhodnocují vzdělávací pokroky žáků. Využíváno je slovní hodnocení, které zohledňuje dílčí pokroky a vzdělávací možnosti žáků.

Do distanční výuky se v minulém školním roce s podporou svých rodičů zapojili všichni žáci, většina on-line. Učitelé rodičům nabízeli konzultace ohledně nácviku jednotlivých dovedností, vypracování pracovních listů apod. Pro děti byly na webových stránkách školy k dispozici úkoly a náměty, rodiče posílali učitelkám e-mailem splněné úlohy a fotografie výrobků. Prostřednictvím dotazníku škola zjistila, že rodiče byli s distanční výukou spokojeni.

Systém preventivních aktivit vychází z analýzy potřeb školy. Činnosti v rámci tříd jsou orientovány zejména na vytváření zdravých sociálních vztahů a stanovení pravidel. Škola organizuje aktivity a projekty tematicky zaměřené např. na zdravý životní styl, na vztahy v kolektivu, na prevenci šikany. Účinnými preventivními opatřeními se škole daří předcházet rizikovému chování žáků. Problémy výchovného charakteru se nevyskytly, neomluvené absence jsou řešeny s rodiči a v některých případech také ve spolupráci s příslušnými sociálními odbory. Škola přijímá opatření podporující úspěšnost ve vzdělávání, realizováno je doučování, pedagogická intervence. Žáci jsou vzděláváni podle svých aktuálních potřeb, účinná individuální podpora přispívá k jejich dobrému začlenění do školního prostředí i k dosažení vzdělávacích výsledků dle jejich předpokladů.

Učitelky v MŠ sledují individuální výsledky vzdělávání a pravidelně vyhodnocují pokroky jednotlivých dětí, součástí dokumentace je portfolio. Závěry z pedagogické diagnostiky však nejsou v běžných třídách systematicky využívány při plánování vzdělávacího procesu. K rozvoji osobnosti dětí a k naplňování vzdělávacích cílů přispívá oboustranně otevřená komunikace mezi dětmi a učitelkami. Promyšlená volba činností a využívání širokého spektra účelných vzdělávacích strategií podporuje naplňování klíčových kompetencí dětí. Prosociální chování podněcuje vytvořené bezpečné prostředí a vstřícný přístup učitelek k dětem. Pedagožky respektují jejich individuální a postupné přizpůsobování se prostředí mateřské školy a začleňování do kolektivu dětí. Náležitá pozornost je věnována dětem v povinném předškolním vzdělávání. Znalosti a dovednosti dětí odpovídají jejich věku a individuálním možnostem.

Škola aktivně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, dle jejich doporučení realizuje podpůrná opatření. V příznivých výsledcích vzdělávání se odráží také úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Škola rodičům poskytuje informační servis, nabízí jim konzultace i pomoc při vyhledávání poradenských služeb. Rodiče se mohou podílet na dění ve škole, organizovány jsou společné akce (např. hravá odpoledne, psychorehabilitační pobyty). Přínosná je součinnost i s dalšími partnery (místními školami, neziskovými organizací aj.).

Škola se aktivně zapojuje do kulturního života ve městě. Výsledky vzdělávání prezentuje na svých webových stránkách, v regionálním tisku, při soutěžích, výstavách (např. „To jsme my z Palachovky“) a prostřednictvím akcí pořádaných pro veřejnost.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky školy.

Byla realizována řada pozitivních materiálních změn.

Škola se aktivně zapojila do projektové činnosti, dlouhodobě dosahuje velmi dobrých výsledků vzdělávání.

Silné stránky

Efektivní způsob řízení s účinnými kontrolními a evaluačními mechanismy podporuje rozvoj školy.

Systém pedagogického vedení a týmová spolupráce pedagogů se pozitivně promítají do průběhu vzdělávacího procesu a dosahovaných výsledků vzdělávání.

Kvalitní materiální vybavení je účelně využíváno a motivuje děti a žáky k činnostem.

Pedagogové zohledňují individuální vzdělávací potřeby každého žáka a poskytují mu ve spolupráci s asistenty pedagoga účinnou individuální podporu.

Podporující pedagogický styl a empatická komunikace pedagogů příznivě ovlivňují prosociální chování dětí a žáků.

Pravidelné zařazování environmentálních činností podporuje osobnostní rozvoj dětí a žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Závěry pedagogické diagnostiky dětí nejsou vždy cíleně využívány při plánování předškolního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zaměřit se na systematické využívání informací o individuálních výsledcích vzdělávání dětí při plánování vzdělávací nabídky v mateřské škole.

Pravidelně vést děti k vlastnímu a vzájemnému hodnocení, využívat formativní hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané s účinností od 1. 7. 2021 včetně Přílohy č. 1
2. Jmenovací dekret na vedoucí pracovní místo ředitelky školy s účinností od 1. 2. 2019
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 18. 1. 2022)
4. Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2020, k 30. 9. 2021
5. Výkazy o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2020, k 30. 9. 2021
6. Výkazy o mateřské škole (S 1-01)) podle stavu k 30. 9. 2020, k 30. 9. 2021
7. Výkazy o školní družině (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2020, k 31. 10. 2021
8. Souhlas Krajského úřadu Ústeckého kraje se zřízením třídy pro děti s mentálním postižením od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2022, č. j.: KUUK/082825/2021, ze dne 21. 6. 2021
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pomoz mi, abych to dokázal sám“, díl I a díl II, s účinností od 1. 9. 2019
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Poznávám sám sebe, poznávám svět“ s účinností od 1. 9. 2017
11. Školní vzdělávací program pro školní družinu „S kamarády je mi dobře“ s účinností od 1. 9. 2010
12. Školní řád základní školy s účinností od 20. 10. 2021
13. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2021
14. Vnitřní řád školní družiny aktualizovaný od 1. 9. 2021
15. Koncepce rozvoje Základní školy speciální a Mateřské školy Chomutov
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
17. Školní matrika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
18. Třídní knihy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
19. Záznamy o činnosti ve školní družině, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
20. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
21. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022
22. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků včetně osvědčení ze vzdělávacích akcí (vzorek)
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2020//2021 a 2021/2022
24. Zápisy z jednání pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
25. Rozvrhy hodin, školní rok 2021/2022
26. Pedagogická diagnostika dětí v mateřské škole, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
27. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-259/14-U (ze dne 10. 4. 2014)
28. Webové stránky školy: [www. specialni-skola.cz](http://www.specialni-skola.cz)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Hrdá, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Martina Hrdá v. r.

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní
pracovnice

Bc. Blanka Zoudunová v. r.

Mgr. Bc. Martina Vlachová, odbornice
v oblasti speciálního vzdělávání

Mgr. Bc. Martina Vlachová v. r.

V Ústí nad Labem 18. 2. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Sejnová,
ředitelka školy

Mgr. Jana Sejnová v. r.

V Chomutově 21. 2. 2022